

**HYVÄ ELÄMÄ
ILMAN SYÖPÄÄ JA
SYÖVÄSTÄ HUOLIMATTA**

**VUOSIKERTOMUS
2022**

**POHJOISSAVON
SYÖPÄYHDISTYS**

SISÄLLYSLUETTELO

1. Toiminnanjohtajan katsaus	1
2. Yhdistyksen toiminta ja talous	2
2.1. Viralliset kokoukset	
2.2. Hallitus	
2.3. Tilintarkastajat	
2.4. Huomionosoitukset	
2.5. Jäsenistö	
2.6. Jäsenetuudet	
2.7. Toimisto	
2.7.1. Aarre Kirppari	
2.7.2. Siskolan verkkokauppa	
2.8. Talous	
3. Tuki ja neuvonta	6
3.1. Vertaistukiryhmät	
3.2. Kurssit	
3.3. Tukihenkilötoiminta	
3.3.1. Vertaistuki	
3.3.2. Saattohoidon tuki	
3.4. Perhepalvelut	
3.5. Yhteistyö Hyvinvointialueen SOTE-palveluiden ja oppilaitosten kanssa	
4. Syövän ehkäisy ja terveydenedistäminen	12
4.1. Nikotiinittomuuden edistäminen	
4.2. Nuuskaton urheilu -toimintamalli	
4.3. Seulontojen osallistumisaktiivisuuden lisääminen	
4.4. Syövän ennaltaehkäisyä lasten parissa	
4.5. Periytyvyysneuvonta	
5. Iloa vapaaehtoisuudesta	14
5.1. Vapaaehtoiset erilaisissa tehtävissä	
5.2. Paikallisosastojen toiminta	
6. Taloudellista tukea syöpään sairastuneille	16
6.1. Syöpää sairastavien lasten perheille	
6.2. Syöpää sairastaville vähävaraisille ikääntyneille henkilöille	
6.3. Perheiden tuki	
6.4. Syöpää sairastaville vähävaraisille aikuisille, jotka eivät ole ikääntyneitä	
7. Apurahoja tutkimukseen ja opinnäytetöihin	17
7.1. Savon Syöpärahasto	
7.2. Sirkku Heikkisen rahaston apurahat	
8. Viestintä	18
8.1. Sisältöstrategia	
8.2. Viestintäkanavat	
LIITTEET	19
Liite 1. Tuloslaskelma	
Liite 2. Tase	

1. TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

”Syöpään sairastuminen muuttaa elämän ja vie uusille haastaville poluille. Silloin haluamme tarjota sairastuneelle ja läheiselle tietoa, tukea ja toimintaa.”

Mennyt vuosi näytti monella tapaa, miten toimintaympäristömme oli muutoksessa. Nyt jälkikäteen katsottuna olen iloinen, että lähdimme alkuvuodesta liikkeelle pohtimalla toimintamme perusajatusta, siihen liittyviä arvoja ja yhdistyksen sääntöjen määrittämiä tehtäviä. Palasimme strategiin tavoitteisiin ja peilasimme suuntaa mihin menemme sekä millä tavalla valmistaudumme tulevaan hyvinvointialueeseen. Tarkastelimme palvelujen sisältöjä asiakkaiden tarpeet huomioiden ja luotiin palvelustrategiaa tekemällä palvelukuvaukset palveluistamme. Palvelukuvaukset peilattiin asiakkaiden näkökulmasta tekemällä asiakaspolkuja palveluihimme. Viestintää vahvistettiin, yhtenäistettiin ja kohdennettiin Syöpäjärjestöjen kanssa saman suuntaiseksi, jotta saimme näkyvyyttä ja asiakkaat tavoittaisivat meidät paremmin.

Toimintaan osallistuneiden määrä kasvoi koronarajoitteiden poistumisen jälkeen ja psykososiaalista tukea tarvittiin entistä enemmän. Hyvinvoinnin edistäminen näkyi omatoimisuuden tukemisena asiakaslähtöisesti. Paikallisosastot toteuttivat vertaisryhmiä ja virkistystoimintaa ympäri maakuntaa. Ihmiset kokivat osallisuuden ja vertaisuuden tarvetta. Yhteisöllisyyden voiman kokeminen paikallisosastojen Syyspäivillä oli käsinkosketeltavaa. Tuli tunne, että olemme yhtä tässä muuttuvassa ympäristössä ja yhdessä pystymme menemään luottavaisesti eteenpäin.

Kiitän teitä, jotka mahdollistitte toimintamme taloudellisesti. Kiitos: jäsenet, STEA, Syöpäsäätiö, lahjoituksien-, avustuksien- ja testamenttien antajat sekä yhdistyksen omaan varainhankintaan osallistujat. Kiitän myös luottamus- ja vapaaehtoistoimijoita ympäri Pohjois-Savoa. Teidän avullanne saadaan toimintamme näyttämään juuri tältä kuin se on tällä hetkellä tässä toimintaympäristössä, joka haastaa meitä välillä. Teille yhdistyksen työntekijät suuret kiitokset joustavasta ja aina asiakkaitamme ajattelevasta tavasta toimia. Teette työtä suurella sydämellä.

23.3.2023 Heidi Kolehmainen, toiminnanjohtaja

2. YHDISTYKSEN TOIMINTA JA TALOUS

2.1. Viralliset kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous järjestettiin 25.4. ja sääntömääräinen syyskokous 7.12. yhdistyksen toimistolla. Kokouksiin osallistuttiin myös Teams-etäyhteyden kautta. Kokouksissa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

2.2. Hallitus

Veli-Matti Kosma, puheenjohtaja

Varsinaiset jäsenet

Leena Rosenberg, varapuheenjohtaja
Tiina Nykky, varapuheenjohtaja
Anja Iivanainen
Outi Nikunen
Liisa Väätäinen
Eeva-Riitta Ylinen
Säde Rytönen

Varajäsenet:

Päivi Auvinen
Teija Niskanen
Reijo Sironen
Heli Kemppainen
Maija Vainikainen
Milla Palm-Kilpi
Tuula Sapattinen
Asta Miettinen

Hallituksen sihteerinä toimi yhdistyksen toiminnanjohtaja Pirjo Airaksinen (työsuhde päättyi 31.3.). Huhtikuusta alkaen vt. toiminnanjohtaja Heidi Kolehmainen, joka vakinaistettiin toimeen 12.4. alkaen.

Yhdistyksen sijoituksista päättää hallituksen valtuuttamana Sijoitusvaliokunta.

Sijoitusvaliokunnan jäsenet

Veli-Matti Kosma, puheenjohtaja
Asta Miettinen
Teija Niskanen
Eeva-Riitta Ylinen
Heli Kemppainen
Leena Iivanainen, asiantuntijajäsen
Pirjo Airaksinen, sihteeri 31.3. saakka
Heidi Kolehmainen, sihteeri 1.4. alkaen

Sosiaalitoimikunnan muodostivat Leena Iivanainen ja toiminnanjohtaja.

Sirkku Heikkisen rahaston Ammattikorkeakoulu Apurahatoimikunnan muodostivat Pirkko Kouri, Outi Nikunen, ja sihteerinä toiminnanjohtaja Heidi Kolehmainen.

2.3. Tilintarkastajat

Yhdistyksen varsinaisiksi tilintarkastajiksi vuodelle 2022 valittiin HT Sirpa Koponen ja HT Tommi Colliander. Varatilintarkastajiksi valittiin HT Olli-Pekka Jalkanen ja HT Tuomo Sirviö.

2.4. Huomionosoitukset

Suomen Syöpäyhdistyksen valtuuskunnan myöntämän pronssisen ansiomitalin sai Anja Iivanainen.

2.5. Jäsenistö

Henkilöjäsenen jäsenmaksu oli 25 €. Vuoden lopussa yhdistyksessä oli 3684 (3687 vuonna 2021) jäsentä.

2.6. Jäsenetuedet

- Yhdistyksen jäsenet saivat postissa Syöpä-lehden.
- Potilasjäsenille maksettiin henkilökohtaisena jäsenetuna 3 euron virkistysraha/vrk sekä polikliinisen että vuodeosastolla tapahtuneen syövän hoidon ajalta. Maksukatto oli 20 vrk/hlö.
- Itä-Suomen yliopiston apteekki antoi 10 %:n alennuksen käsikauppatuotteista näyttämällä syöpäyhdistyksen jäsenkorttia.
- Kylpylähotelli Kunnanpaikka tarjosi majoitusta ja hyvinvointipalveluja etuhintaan.
- HemmotteluPysäkki tarjosi etuhintaan hierontaa.

2.7. Toimisto

Yhdistyksen toimisto sijaitsi Kuopiossa osoitteessa Kuninkaankatu 23. Toimisto oli avoinna maanantaista torstaihin klo 9–15.

Aarre kirppari oli avoinna ma-to klo 10–15.

Olohuone Elona oli avoinna ma-to klo 10–15.

Yhdistyksessä työskentelivät:

Virpi Nissinen, sairaanhoitaja, tuki ja neuvonta

Sari Nousiainen, perhepalveluiden koordinaattori 1.8. alkaen

Minttu Aho, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori

Anne Rautiainen, tukihenkilötoiminnan koordinaattori

Tuula Mykkänen, taloussihteeri 31.8. saakka

Tuija Kojo-Silvast, taloussuunnittelija 1.8. alkaen

Pirjo Airaksinen, toiminnanjohtaja 31.3. saakka

Heidi Kolehmainen, vt. toiminnanjohtaja 1.4. alkaen, vakinaistettiin toimeen 12.4. alkaen

Yhdistyksen kanssa samoissa tiloissa oli vuokralla Omaishoitajaliitto ry.

Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 112 499,44 € ja taseen loppusumma 4 369 019,08 €.

2.7.1 Aarre Kirppari

Kirpputori on siisti ja valikoimiltaan monipuolinen ja se löytyy toimiston alakerran tiloista.

Kirpputorilla asiakkaita palvelivat yhdistyksen vapaaehtoiset toimijat. Kirppari sai toimintakertomusvuonna kaksi kertaa ison vaate- ja tavaralahjoituksen Kuopion I Zonta-kerholta. Kirpparin tuotto käytettiin yhdistyksen toimintaan.

2.7.2. Siskolan verkkokauppa

Syöpäyhdistys hallinnoi verkkokauppaa. Tuotolla tuettiin Siskolan vertaistukitoimintaa. Siskola on Facebook-ryhmä, jonka toimintaa hallinnoi yhdistys. Kaikki tuotteet olivat itse suunniteltuja.

Ne olivat valmistettu Suomessa potilas- ja vapaaehtoisvoimin. Tarjolla on Minä kiitän-, Onnenapila- ja Toivonteko -tuotteita.

2.8. Talous

Liitteenä tuloslaskelma ja tase (sivu 16)

Varsinainen toiminta

Toimintatuotot

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys r.y:n varsinaiset toimintatuotot koostuvat pääasiallisesti yleisistä ja kohdistetuista toiminta-avustuksista. Varsinaisen toiminnan alla toimintatuottoja tuovat lisäksi proteesien välitystoiminta ja Kuninkaankadun toimitilan vuokraustoiminta.

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEAn myöntämää yleisavustusta saatiin ja käytettiin yhteensä 86.143,76 euroa ja Suomen Syöpäyhdistyksen tukea terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä kurssitoimintaan yhteensä 53.028,25 euroa. Lisäksi varsinaisen toiminnan tuotoissa on Suomen Syöpäyhdistyksen palauttamattomat Roosa nauha lipaskeräys- ja nauhojen myyntituotot arvonlisäverolla vähennettynä, yhteensä 19.012,10 euroa.

Muut saadut avustukset, 1.500 euroa liittyy Juankosken paikallisosaston työllistämistukeen.

Varsinainen toiminta

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät kuuden vakinaisen työntekijän palkkakustannukset sivukuluineen, sekä yhden määräaikaisen, palkkatuella olevan Juankosken paikallisosaston työntekijän palkat ja palkkatukikorvaukset. Lisäksi henkilöstökuluihin sisältyy edellisen toiminnanjohtajan palkkio sivukuluineen.

Näiden lisäksi henkilöstökuluja jyvitetiin yhteensä 83.077,63 euroa toiminnanjohtajan ja kahden työntekijän osalta rahastoille, joille he tekivät joko rahaston hallinnointiin toiminnanjohtaja tai rahaston tarkoituksen toteuttamiseen liittyviä tehtäviä.

Varsinaisten palkkojen lisäksi henkilöstökuluihin kirjattiin vuonna 2022 työnohjaukseen, työterveyteen, koulutukseen ja työhyvinvointiin yhteensä 10.463,20 euroa. Rahastoille jyvitetiin näitä kuluja 954,30 euroa.

Asiakastoiminnan kulut

Asiakastoiminnan kuluihin on kirjattu ne kulut, jotka on kohdistettu suoraan asiakastyöhön. Rintaproteesien hankintakulut olivat 31.081,85 euroa. Yhdistyksen myöntämää henkilökohtainen etuutta potilasjäsenille (virkistysraha 3 euroa/vrk) maksettiin yhteensä 1.227,00 euroa, ja sosiaalitoimikunnan harkinnanvaraista tukea yhteensä 2.679 euroa. Muut asiakastoiminnan kulut sisältävät aineita, tarvikkeita ja tarjoiluja vertaistuki- ja vapaaehtoistoimintaa toimintaan varten. Rahastoille jyvitetiin asiakaskuluja yhteensä 4.735,99 euroa.

Varaston muutos ja poistot

Varaston muutos liittyy rintaproteesivaraston arvoon vuoden viimeisenä päivänä. Poistot liittyvät Kuninkaankatu 23 toimitilojen remontin yhteydessä asennettuun ilmastointikoneen hankintaan. Poistossa on käytetty 15 %:n menojäätöpoistoa.

Muut kulut

Matkakuluihin on sisällytetty henkilöstön matkakulut. Matkakuluja on jyvitetty myös rahastoille tehtyjen matkojen perusteella yhteensä 1.735,48 euroa.

Yhtiövastikkeet ja vesi, sekä muut ylläpitokulut (sähkö, siivous, vartiointi, hissihuolto) ovat Kuninkaankadun toimitilojen kustannuksia, joista on jyvitetty laskennallisia kuluja varainhankinnan puolelle (kirpputoritoiminta) kuluksi.

Toimistokulut sisältävät tavanomaiset IT-, posti-, puhelin-, tietoliikenne-, tarvike-, neuvottelu-, ym. kulut, joita toiminnassa syntyy. Näistä suurin yksittäinen menoerä on IT-kulut, 13.956,94 euroa sisältäen laite- ja ohjelmistoleasingit, ohjelmistot, päivitykset ja ylläpidon, huollot ja korjaukset. Lisäksi Kahdelle apurahoja jakavalle rahastolle on kirjattu ohjelmistokuluja 3.354,20 euroa. Muissa kuluissa on mm. koko Pohjois-Savon alueen maksamat Roosa-nauha lipaskeräys- ja nauhatuotot, jotka tilitettiin Suomen Syöpäsäätiölle ja jotka palautuivat yhdistykselle toimintatuottoihin arvonlisän verran vähennettynä takaisin.

Rahastoille on kirjattu muita kuluja yhteensä 14.748,24 euroa. Jyvitykset liittyvät rahastoille tehtävään työhön ja niistä syntyneisiin kustannuksiin kuten kokous- ja neuvottelukulut, rahaliikenteen kulut, aineet ja tarvikkeet jne.

Varainhankinta

Tuotot

Varainhankinnan tuottoihin on kirjattu Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen jäsenmaksutulojen lisäksi yksityishenkilöiden lahjoitustuotot, testamenttilahjoitukset, yhdistyksen myymät Roosa nauhat, kortti- ja adressimyynti. Samoin varainhankintaa ovat kirpputori Aarteen myyntituotot. Ilman testamenttilahjoitusta tilikauden tulos olisi ollut lähes 141.000 euroa alijäämäinen.

Kulut

Varainhankinnan kuluissa on esitetty yhdistyksen jäsenistöön liittyviä kuluja kuten jäsenrekisterin ja sivustojen ylläpito- ym. kustannuksia. Vuoden 2022 jäsenmaksukuluista puuttuvat mm. postituskulut, jota ei ollut tehty erillisen postituskirjanpidon puuttuessa. Kirpputorin kuluissa on esitetty Kuninkaankadun toimitilan Aarre-kirpputorille jyvitetty laskennalliset kulut, joita ovat siis yhtiövastike, vesi, sähkö, siivous, vartiointi ja hissihuolto. Varainhankinnan muissa kuluissa on mm. Kantolan Korttituotteelta ostetut ja myyntiin menevät adressit.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Yhdistys omistaa kolme asunto-osaketta, joista saadaan vuokratuottoja. Vuokratuottoja on saatu myös Kuninkaankadun toimiston kahden työhuoneen vuokraamisesta. Näistä sijoitusasunnoista maksetaan luonnollisesti hoitovastikkeita, jotka on esitetty Sijoitustoiminnan kuluissa.

Sijoitus- ja rahoituskuluissa on kirjattu yksi sijoituksen arvonalentuminen, suuruudeltaan 10.077,60 euroa.

Yleisavustukset

Kuntien avustuksissa on Kuopion maksama yleisavustus Pohjois-Savon Syöpäyhdistykselle.

3. TUKI JA NEUVONTA

Syöpään sairastuminen sekä itse sairastuneella että läheisellä herättää paljon tunteita, ajatuksia, pelkoja ja kysymyksiä sairauden aikana ja sen jälkeen. Yhdistyksen sairaanhoitaja tuki syöpää sairastavia ja heidän läheisiään sairauden eri vaiheissa; diagnoosivaiheesta saattohoidon jälkeiseen vaiheeseen. Asiakkaiden kohtaamiset olivat ainukertaisia ja yksilöllisiä. Heidän näkemyksiään ja elämäntilannetta kunnioitettiin. Tärkeintä oli läsnäolo, ajan antaminen, kyky kohdata kaikenlaisia tunteita ja myötäelää asiakkaan kokemusta. Keskustelun kautta asiakas sai akuutisti apua hätäänsä, tietoa sairaudesta ja yhdistyksen palveluista. Keskustelussa käytiin läpi asiakkaan elämäntilanne, kartoitettiin sosiaalisia suhteita ja keskusteltiin niistä avoimesti sekä annettiin mahdollisuus uuteen tapaamiseen. Tarvittaessa asiakas ohjattiin muun avun piiriin.

Yhdistyksen sairaanhoitaja sovitti ja välitti rintaproteeseja. Erityisesti ensimmäistä proteesia haettaessa asiakkaan tukeminen ja neuvonta oli tärkeä osa käyntiä, jotta asiakas sai apua uuteen tilanteeseen sopeutumisessa ja voimavaroja jatkaa eteenpäin, samalla kerrottiin yhdistyksen muista palveluista - vertaistukihenkilöistä, ryhmistä ja kursseista. Jatkokäynneillä keskusteltiin myös kuulumisista ja erilaisista kurssivaihtoehtoista. Käynnin yhteydessä kiinnitettiin huomio mahdollisiin rintakehän tai leikatun puolen käden turvotusongelmiin sekä muihin elämän mahdollisiin haasteisiin – asiakas huomioitiin jokaisen käynnin yhteydessä kokonaisvaltaisesti.

Hoitaja tapasi asiakkaita yhdistyksellä ja puhelimitse. Erikoissairaanhoidon kanssa tehtiin yhteistyötä mm. käymällä osastotunneilla ja OLKA- toiminnassa järjestäen teemapäiviä yhdistyksen palveluista kohderyhmälle ja hoitohenkilökunnalle.

- Asiakkaita ohjattiin ja tuettiin 416 henkilöä
- Rintaproteeseja välitettiin 159 naiselle
- Lisäksi heitä kohdattiin erilaisissa infotilaisuuksissa, ensitiedonpäivässä, paikallisosastojen kokouksissa, tapahtumissa ja OLKA pisteellä.

3.1. Vertaistukiryhmät

Vertaistukiryhmät kokosivat yhteen samankaltaisessa tilanteessa olevia ja näin saatiin mahdollistettua vertaistuen tuottaminen kohderyhmälle. Ryhmissä tärkeimmät elementit olivat kertominen ja kuunteleminen. Ammattihenkilön ohjaamissa ryhmissä oli teemoja sairauteen liittyvistä asioista, mutta positiivisuus ja elämänmyönteisyys korostuivat. Monissa ryhmissä teemoja suunniteltiin yhdessä ryhmäläisten kanssa. Eri toiminnallisten harjoitteiden kautta pohdittiin ilon ja kiitollisuuden aiheita sekä voimavaroja tuottavia asioita. Ryhmissä annettiin mahdollisuus puhua, kuunnella, tai olla vain hiljaa, kaikki tunteet olivat sallittuja. Ammatillinen tai koulutettu vertaisryhmänohjaaja oli tärkeässä roolissa, koska hän pystyi vastaanottamaan vaikeita kokemuksia, tukemaan ryhmäläisiä ja ylläpitämään myös toivon näkökulmaa. Yhdistyksen sairaanhoitaja koordinoi kaikkia alla olevia ryhmiä ja tuki ryhmien ohjaajia järjestämällä työnohjausta, lisäkoulutusta ja virkistystä.

Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistettiin Olohuone Elona palveluilla. Vertaisuuden lisäksi osallistujat saivat keskustelujen lomassa osallistua erilaisiin toiminnallisiin työpajoihin esim. kuntoiluun ja kirjallisuuteen, askarteluun, käsitöihin ja boccian pelaamiseen. Työpajojen toiminnoilla annettiin arkeen oman hyvinvoinnin edistämistä tukevia vinkkejä ja mahdollistettiin vertaistuki.

Pääsääntöisesti ryhmät kokoontuivat kasvokkain, yhteen ryhmään oli mahdollista osallistua myös etäyhteyden kautta.

Ryhvät ja tapaamiset;

Kuopio

- Äijäryhmä ohjaajana tukihenkilö Pekka Kempainen kokoontui 8 kertaa, osallistujia 91.
- Iloa ryhmä-kroonista syöpää sairastaville ohjaajana sairaanhoitaja Virpi Nissinen kokoontui 9 kertaa, osallistujia 50.
- Suu- ja kurkkusyöpäryhmä ohjaajina Marlis Patja ja tukihenkilö Antti Kantelinen kokoontui 9 kertaa, osallistujia 66.
- Lähde kevätretkelle voimaantumaa ohjaajina tukihenkilöt Heli Kempainen ja Tanja Laukkanen kokoontui 4 kertaa, osallistujia 28.
- Taideryhmä Aarre Studio ohjaajana Johanna Rossi kokoontui 15 kertaa, osallistujia 73.
- Treffit penkillä ohjaajana Tarja Ärväs kokoontui 8 kertaa, osallistujia 46.
- Lempeää joogaa ohjaajana Anne Grönlund kokoontui 8 kertaa, osallistujia 33.
- Ravitsemusryhmä Itä-Suomen yliopiston ravitsemustieteen opiskelijoiden kanssa yhteistyössä kokoontui 5 kertaa, osallistujia 7.
- Läheisensä syöpään menettäneiden ryhmä ohjaajina Anne Rautiainen ja Tuula Ilvonen kokoontui 2 kertaa, osallistujia 10.
- Askarteluryhmä kokoontui 7 kertaa, osallistujia 31.
- Kässäkerho kokoontui 8 kertaa, osallistujia 20.
- Kirjallisuuspiiri kokoontui viisi kertaa, osallistujia 29.
- Boccia kokoontui 15 kertaa, osallistujia 103.

Siilinjärvi

- Naistenpiiri ohjaajina kevät Raija Hassinen ja Eine Rautiainen, syksy Tuula Ilvonen ja tukihenkilö Seija Suhonen kokoontui 11 kertaa, osallistujia 99.

Pielavesi-Keitele

- Äijäryhmä ohjaajana Risto Mykkänen kokoontui 9 kertaa, osallistujia 76.
- Naisten ryhmä ohjaajana Marketta Pellikka kokoontui 8 kertaa, osallistujia 66.

Iisalmi

- Sisaryhmä ohjaajina Mari Virtanen ja Satu Korhonen kokoontui 2 kertaa, osallistujia 8.

Varkaus

- Naisten ryhmä ohjaajana Eija Salmela kokoontui 5 kertaa, osallistujia 24.

3.2. Kurssit

Kurssien tavoitteena oli toteuttaa tavoitteellisia, ryhmämuotoisia ja ammatillisesti ohjattuja sekä vertaistukea sisältäviä kursseja. Kurseilla asiakas sai tietoa, tukea, keinoja, työvälineitä sekä voimavaroja edistää omaa toiminta- ja työkykyään sekä hyvinvointia. Kurseilla hyödynnettiin toiminnallisia ja luovia menetelmiä mm. liikuntaa, kuvataidetta ja luontoa. Kursseja oli sekä avokursseja- että kuntoutuslaitoksessa järjestettäviä. Viime vuoden kurssien rahoitus tuli STEAlta ja yksi kurssi toteutettiin yhteistyössä Suolistosyöpä – Coloreksen kanssa. Yksi avokurssi jäi toteutumatta. Muut kurssit toteutuivat ja osallistujamäärät täyttivät lähes kokonaan.

Toteutuneet kurssit olivat:

- Voimaa luonnosta ja taiteesta kurssi 13.-14.5., 21.5., 8.9., kurssille osallistui 9.
- Naisenergiaa gynekologisen syövän sairastaneiden kurssi 12.-16.9., kurssille osallistui 11.
- Suolistosyövän sairastaneiden yksilökurssi 10.-14.10., jatkotapaaminen Teamsin kautta 18.1.23, kurssille osallistui 7.

3.3. Tukihenkilötoiminta

3.3.1. Vertaistuki

Yhdistyksemme vertaistukihenkilöt tukevat syöpään sairastuneita tai heidän läheisiään muuttuneessa elämäntilanteessa antaen toivoa ja tukea. Vertaistukihenkilöt ovat joko itse sairastaneet syövän tai he ovat sairastaneen läheisiä. Saimme toimintaan mukaan 7 uutta vertaistukihenkilöä viime vuonna koulutusten myötä. Järjestimme keväällä peruskoulutuksen yhdessä saattohoidon vapaaehtoisten kanssa ja syksyllä järjestimme etäkoulutuksen yhdessä 3 muun paikallisyhdistyksen kanssa.

Vertaistukihenkilömme kohtasivat tuettavia yhteensä 243 kertaa. Heistä sairastuneita 176 ja läheisiä 27. Vertaistukihenkilöt kohtasivat tuettavia sekä puhelimitse että kasvokkain. Osa vertaistukihenkilöistämme kohtasi tuettavia sairaalassa OLKA-toiminnassa.

Tuemme vertaistukihenkilöiden jaksamista järjestämällä täydennyskoulutusta, työnohjausta ja virkistystä. Työnohjauksia järjestimme toimistolla kaksi kertaa sekä tarjosimme Syöpäjärjestöjen järjestämiä täydennyskoulutuksia. Täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen oli mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä. Lisäksi järjestimme kevät- ja syysvirkistysten. Koordinaattori tuki vertaistukihenkilöitä lisäksi puhelimitse ja kasvokkain kahden kesken tarpeen vaatiessa.

Vertaistukitoiminnasta viestitiin niin sosiaalisessa mediassa kuin kotisivuillammekin. Toiminnasta infotettiin myös säännöllisesti OLKA-teemapäivillä Kuopion yliopistollisessa sairaalassa ja meidän yhdistyksemme tapahtumissa.

3.3.2. Saattohoidon tuki

Saattohoidon vapaaehtoisemme tukevat potilaita ja heidän läheisiään Kuopion kaupungin saattohoidon tukiyksikkö Lehtola-kodissa. Heidän tehtävänä on olla rinnalla kulkijoita sekä sairastuneille että heidän läheisilleen. Vapaaehtoinen toimii aina saattohoidossa olevan ihmisen sekä läheisen ehdoilla. Hän on kiireettömästi läsnä keskustellen ja kuunnellen, voi lukea kirjaa tai hemmotella esimerkiksi hoitamalla käsiä ja lakkaamalla kynsiä. Vapaaehtoisia käy osastolla lähes joka arkipäivä heidän oman aikataulunsa ja jaksamisensa mukaan. Osastolla on ollut viikoittain vapaaehtoinen pianisti, joka ilahduttaa niin potilaita kuin heidän läheisiään.

Järjestimme viime vuonna kaksi saattohoidon vapaaehtoisten peruskoulusta, keväällä ja syksyllä, joista saimme yhteensä 15 uutta vapaaehtoista toimintaan mukaan. Tällä hetkellä mukana on 27 vapaaehtoista, osa heistä on tauolla toiminnasta.

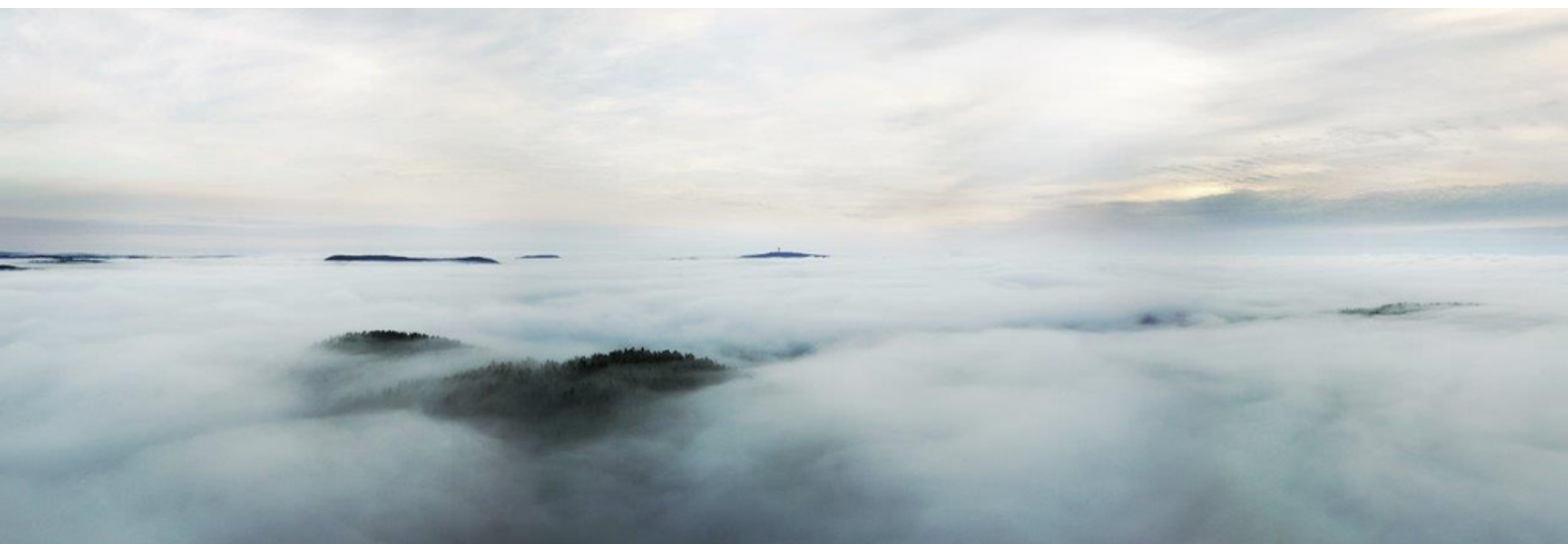
Viime vuonna vapaaehtoiset osallistuivat Lehtola-kodin arjessa kohtaamaan potilaita ja läheisiä, istuttamalla kesäkukkia, koristelemalla osastoa vuodenaikojen mukaan ja järjestämällä tapahtumia yhdessä koordinaattorin kanssa. Vapaaehtoisilla oli viime vuonna yhteensä 234 kohtaamista potilaiden ja läheisten kanssa.

Saattohoidon vapaaehtoisten jaksamista tuetaan säännöllisillä työnohjauksilla, täydennyskoulutuksilla ja virkistyksillä sekä koordinaattorin tuella. Järjestimme viime vuonna yhteensä neljä ryhmätyönohjausta ja kaksi virkistystapahtumaa.

Saattohoidon vapaaehtoistoiminta sai näkyvyyttä mediassa, kun ViikkoSavo teki jutun toiminnasta lokakuussa: [Etsimessä on lisää henkilöitä mukaan saattohoidon vapaaehtoistoimintaan kuuntelijoiksi ja arjen ilon tuottajiksi – Vapaaehtoinen: ”En ole koskaan tehnyt mitään näin merkityksellistä ja arvokasta”](#) | Paikalliset | Viikkosavo .

Valtakunnallisen palliatiivisen hoidon ja saattohoidon päivän tienoilla viestittiin saattohoidosta Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen ikkunassa. Esittelimme tietoisuutta saattohoidosta sekä näytimme vuoden 2018 Saata Minut- valokuvakilpailun satoa. Vapaaehtoisilla oli myös mahdollisuus osallistua etänä valtakunnalliseen saattohoidon vapaaehtoisten seminaaripäivään. (SAAVA-hanke).

Lehtola-kodin henkilökunnan ja vapaaehtoisten kesken pidettiin joulukahvit, jonka tarkoituksena on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja tuttuutta vapaaehtoisten ja henkilökunnan kesken.

3.4. Perhepalvelut

Kun lapsiperheen vanhempi tai lapsi sairastuu syöpään, koko perheen arki muuttuu. Äidin, isän tai lapsen syöpään sairastuminen herättää huolta ja monenlaisia mietteitä myös lapsissa. Monet vanhemmat kaipaavat tukea syöpään sairastumisen käsittelyyn itselleen ja perheen kesken. Perhepalvelut jatkuivat Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksellä elokuusta 2022 lähtien. Vuonna 2022 perheet saivat arjen tueksi psykososiaalista keskustelutukea, siivouspalvelua ja virkistystä.

Siivouspalvelua annettiin perheille, joissa vanhempi tai lapsi sairastaa syöpää. Perheet saivat siivouspalvelua 3 tuntia kerrallaan 1–4 kertaa kalenterivuoden aikana. Palvelun tavoitteena oli tukea perheen arjessa jaksamista, silloin kun voimavarat ovat vähissä. Siivousapua myönnettiin vuoden 2022 aikana 34 perheelle ja toiminta lopetettiin syyskuussa.

Perheille annettiin psykososiaalista keskustelutukea. Keskustelutuen aikana annettiin keinoja ja rohkeutta, miten keskustella lapsen kanssa syöpään liittyvistä asioista ja tuettiin vanhemman arjessa jaksamista, silloin kun voimavarat ovat vähissä. Perheiden kanssa käytiin vuoden aikana 42 tukikeskustelua.

Virkistystapahtumia toteutui kaksi eli pikkujoulut perheille. Järjestimme perheille lisalnessa pikkujoulut Hanhenlennon eläintilalla, missä perheet pääsivät tutustumaan kotitalan eläimiin. Tilalla vieraili myös Joulupukki sekä perheet pääsivät nauttimaan nuotiokahveista ja herkuista. Pikkujouluihin osallistui kolme perhettä.

Kuopion yliopiston sairaalan lasten veri- ja syöpätautien osastolle järjestettiin virkistystä kerran kuukaudessa tilaamalla perheille pitsat ja vanhemmille tarjottiin kahvit. Samalla vanhemmat saivat keskusteluapua, joita oli osastovierailujen aikana 10. Joulukuussa järjestimme osastolla perheiden omat pikkujoulut joulupuuron sekä nukketeatteri Satuaarten esityksen merkeissä. KYS:n osastovierailurajoitusten vuoksi vierailuajat olivat lyhyitä.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys järjesti yhteistyössä Sylvan kanssa ”Nuori elämä tauolla” -teemapelin lauantaina 12.3.2022. Nuori elämä tauolla -pelien yhteydessä muistutetaan, että kun lapsi, nuori tai nuori aikuinen sairastuu syöpään, koko perheen elämä pysähtyy. Kalpa-Tappara ottelussa syöpään sairastunut lapsi pääsi pudottamaan aloituskiekon pelaajille sekä vapaaehtoiset lipaskerääjät kiersivät lippaiden kanssa alueella. Lipaskeräyksen tuotto oli 171,50 €, joka käytettiin syöpään sairastuneiden lasten ja heidän perheidensä vertaistukeen ja virkistykseen Pohjois-Savon alueella.

3.5. Yhteistyö Hyvinvointialueen SOTE-palveluiden ja oppilaitosten kanssa

Yhteistyö jatkui kiinteänä Kuopion yliopistollisen sairaalan syöpäosaston, sädesairaalan, kirurgian poliklinikan, naistentautien osaston ja poliklinikan, hematologian, korva-, nenä- ja kurkkutautien, keuhkosairauksien, suu- ja leukakirurgian sekä lasten veri- ja syöpätautien yksiköiden kanssa. Yhteydenotot olivat sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Muutamilla osastoilla käytiin pitämässä osastotunti.

Potilaiden ja läheisten tukimuotojen kehittämisen vuoksi yhteistyö Kysin kuntoutusohjaajan, sosiaalityöntekijöiden ja muiden yhdyshenkilöiden kanssa oli hyvin tärkeää. Heidän kauttaan asiakkaita ohjautui meidän palveluihimme, ja sairaalassa ovat tietoisia meidän toiminnastamme. Itä-Suomen yliopiston ravitsemustieteen opiskelijoiden kanssa toteutettiin yhteistyössä ravitsemusryhmä, jossa käsiteltiin seuraavia aiheita: arjessa jaksaminen, riittävä syöminen, syöpä ja ravitsemus sekä muut elintavat ravitsemuksen tukena.

Savonia-ammattikorkeakoulun hoitotyön ja fysioterapeutti opettajien kanssa suunniteltiin yhteistyössä kaksi teemailtaa läheisille, jotka eivät toteutuneet. Oppilaitosten kanssa tehtiin yhteistyötä, niin että kerrottiin opiskelijoille yleistä syöpätaudeista, syöpäpotilaan kohtaamisesta ja yhdistyksen palveluista.

Savonia-ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalouden opettajien kanssa teimme työryhmä yhteistyötä, jonka tarkoituksena oli kehittää syöpäpotilaan liikunta -toimintaa alueella. Tavoitteena oli löytää keinoja, jolla/joilla edistettiin syöpäpotilaan liikuntaa Kuopion yliopistollisessa sairaalassa ja sairastumisen jälkeen syöpäkuntoutuksessa huomioiden Fican potilaan polku:
<https://www.syopajarjestot.fi/potilaanpolku/edistimme>

Savonia-ammattikorkeakoulun fysioterapeuttiopiskelijat tekivät opinnäytetyönä kuntoilusuunnitelman syöpää sairastavalle. He kehittävät liike patteriston kuntoiluympäristöön Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen Elona olohuoneelle, josta löytyy pieni kuntoilutila, jossa on lahjoituksella saatuja kuntasalilaitteita. Liike patteristosta löytyy alkulämmittely-, lihasvoima- sekä loppuverryttelyliikkeet. Liikunta on tehokas keino parantaa syöpää sairastavan fyysistä kuntoa sekä elämänlaatua.

Savonia-ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalouden opettajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettiin yhteistyössä Suoliston monet mutkat webinaari keväällä 2022, jossa pidettiin aiheeseen liittyviä tietoisuuksia. Webinaari onnistui hyvin ja osallistujia oli noin 200 henkilöä.

Kansalaisopiston kanssa tehtiin yhteistyötä luentojen parissa. Järjestimme Kuopion kansalaisopistolla seuraavat luennot:

- 15.2. Suoliston hyvinvoinnin tukeminen, osallistujia 80
- 11.10. Luusto, osteoporoosi, ja oma toiminta luuston terveydeksi, osallistujia 50

4. SYÖVÄN EHKÄISY JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Syövän ehkäisy sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat ydintehtäviämme. Tarjosimme terveysneuvontaa syövän ehkäisemiseksi ja edistimme sairastuneiden hyvinvointia. Ohjasimme ja neuvoimme terveellisiin elintapoihin ja viestimme niistä. Ohjaamalla ihmisiä elintapamuutoksiin voimme ehkäistä syöpään sairastumista ja lisätä sairastuneiden hyvinvointia sekä nopeuttaa sairaudesta kuntoutumista. Viestimme ja tiedotimme seulonnoista, edistimme syövän varhaista toteamista.

Yhdistys osallistui laaja-alaisesti Pohjois-Savon alueella terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyöryhmiin ja -hankkeisiin. Yhteistyötä tehtiin mm. Suomen Syöpäyhdistyksen, Fican East Syöpäkeskuksen, julkisen terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, kuntien, kaupunkien, oppilaitosten ja yhdistysten kanssa.

4.1. Nikotiinittomuuden edistäminen

Vuonna 2022 jatkettiin Raskauden aikainen tupakointi hoitopolun luontia yhdessä PSSHP:in perusterveydenhuollon yksikön HYTE-tiimin ja Pohjois-Savon kuntien neuvoloiden kanssa. Hoitopolusta luotiin Pohjois-Savoon yhtenäinen malli, jonka päätavoitteena on vähentää Pohjois-Savon maakunnan alueella tupakoivien äitien ja heidän kumppaneittensa nikotiinituotteiden käyttöä. Hoitopolulla kehitettiin ja tuettiin neuvoloiden ammattihenkilöiden nikotiinittomuustyötä. Hoitopolun selkeä määrittely roolien ja tehtävien osalta varmistaa sen, että odottava äiti ja kumppani saavat tarvittavan tuen vieroitukseen.

Nikotiinitonta nuorisotyön koulutusohjelmaa tehtiin yhteistyössä Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen, Suomen Syöpäyhdistyksen ja Ehyt Ry:n kanssa. Nikotiinittomalla nuorisotyöllä vahvistettiin nuorisotyön ammattilaisten tietoa tupakka- ja nikotiinituotteista, tarjottiin keinoja, joiden avulla voi edistää nuorten nikotiinittomuutta. Koulutuksen jälkeen nuorisotyöntekijöillä oli suunnitelma siitä, miten omassa toimintaympäristössä edistetään nuorten nikotiinittomuutta. Koulutus järjestettiin Pohjois-Savon alueen nuorisotyöntekijöille Kuopiossa yhteistyössä EHYT RY:n kanssa syksyllä 2022.

4.2. Nuuskaton urheilu -toimintamalli

Nuuskaton urheilu -toimintamallista infottiin urheiluseuroja Pohjois-Savossa. Urheiluseuroja lähestyttiin suoraan sähköpostitse ja puhelimitse. Toimintaa esiteltiin Teamsin kautta Puijon pesiksen seuratoimijoille. Yhteistyötä tehtiin Ehyt ry:n ja Kuopion kaupungin ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin kanssa. Yhteistyötä pidettiin yllä Juniori-KuPS:in ja Juniori- KalPan kanssa, jotka olivat jo mukana edistämässä nuuskattomuutta heidän urheiluseurassaan. Lisäksi jaettiin kokemuksiamme Pohjois-Karjalan toimijoiden kanssa nuuskaton urheilu -toimintamallin tiimoilta.

4.3. Seulontojen osallistumisaktiivisuuden lisääminen

Pohjois-Savossa osallistutaan heikoimmin kohdunkaulansyövän seulontoihin Suomen muihin maakuntiin nähden, kuten Suomen syöpärekisterin Kohdunkaulasyövän seulontaohjelman vuosikatsauksessa 2021 ilmenee. Pohjois-Savossa ikävakioitu osallistumisaktiivisuus jäi 60 prosenttiin, kun se koko valtakunnassa oli 70 prosenttia.

Käynnistimme vuonna 2021 yhteistyön Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon-yksikön HYTE-tiimin ja KYSin Kliinisen patologian osaston kanssa kohdunkaulan syövän seulonnan osallistumisaktiivisuuden lisäämiseksi ja kutsuntamenettelyn kehittämiseksi Pohjois-Savon kunnissa. Vierailimme kolmessa kunnassa, jossa osallistumisaktiivisuus on seulonnassa heikointa ja kehitimme yhteistyössä tiedottamista ja kutsukäytänteitä sekä osallistumiseen liittyviä seikkoja. Näiden pohjalta tehtiin yhteenveto, jota vietiin eteenpäin vuonna 2022. Kuuluimme Pohjois-Savon seksuaaliterveydenedistämisen työryhmään, joka aktiivisesti tuki seulonnan tehostamista Pohjois-Savossa. Työryhmän kautta saatiin edistettyä myös väestön kivesten- ja rintojen omatoimisen tarkkailun tärkeyttä sekä muita syövän ennaltaehkäisyyn liittyviä seikkoja seksuaaliterveydessä.

4.4. Syövän ennaltaehkäisyä lasten parissa

Lasten suojaaminen auringolta on tärkeää. Lapset oleskelevat paljon ulkona; koko elämänaikaisesta UV-annoksesta saadaan noin 25 prosenttia 19 ikävuoteen mennessä. Aurinkosuojausneuvontaa tehtiin viestinnällisesti Pohjois-Savon alueen kuntiin varhaiskasvatukselle ja alakouluille. Yhteistyössä tiedottamisesta kuntiin oli PSSHP:in perusterveydenhuollon HYTE-tiimi. Viestinnässä ohjeistettiin, miten lasten kanssa voi edistää aurinkosuojautumista. Lapsille kannattaa opettaa auringolta suojautuminen jo pienestä lähtien, että varjossa oleskelusta, peittävästä vaatetuksesta ja aurinkolaseista sekä aurinkorasvan levittämisestä tulee normaali tapa. Lapsia voitiin ohjata näyttämällä video, lukemalla satu ja ohjeistamalla itserasvausta julistekollaasin avulla, jonka pystyi tilamaan maksuttomasti Syöpäjärjestöltä. Vanhemmille oli saatavissa jaettavaksi myös opas Auringossa terveellisesti pieni opas vanhemmille.

Ennaltaehkäisevää työtä tehtiin myös kasvisten käytön lisäämiseksi viestimällä ja viemällä materiaalia varhaiskasvatuksen ohjauksen tueksi ammattilaisille.

Materiaalia oli seuraavanlaisesti:

Virittäytykää lasten kanssa kasvisten värittämään päivään -video

https://www.youtube.com/watch?v=Ht6_OoUtmVg

Kasvisten värittäminen päivä -ohjeistus

<https://frantic.s3.eu-west-1.amazonaws.com/syopa-jarjestot/kasvistenvarittamapaiva.pdf>

4.5. Periytyvyysneuvonta

Perinnöllisen syövän riskin ohjausta ja neuvontaa annettiin periytyvyysneuvonnassa. Neuvonnan tavoitteena oli vähentää sairastumiseen liittyvää huolta sekä antaa tietoa syövästä ja syövän perinnöllisyydestä. Yhteistyötä tehtiin Suomen Syöpäyhdistyksen perinnöllisyyslääkärin ja KYS:n kliinisen genetiikan yksikön kanssa.

5. ILOA VAPAAEHTOISUUDESTA

Vapaaehtoistemme avulla olemme pystyneet tarjoamaan tukea ja tietoa syöpään sairastuneille ja läheisille. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori ohjaa ja tukee vapaaehtoisia tehtävässään, järjestää koulutusta ja virkistystoimintaa.

5.1. Vapaaehtoiset erilaisissa tehtävissä

Kirpputorin vapaaehtoiset työskentelivät kirpputorilla kevät- ja syyskaudella ma-to klo 10-15. Vapaaehtoisten tehtäviin kuuluu tuotteiden lajittelu ja hinnoittelu, hyllyjen järjestäminen sekä asiakaspalvelu. Kirpputorilla toimi vuoden aikana 12 vapaaehtoista, jotka tekivät yhteensä 1410 h vapaaehtoistyötä. Kirpputori oli avoinna myös lauantaina 27.8. Tuo tullessas ja vie mennessäs - tapahtumassa ja perjantaina 7.10. Roosa nauha -päivänä.

Kirpputorin vapaaehtoisille järjestettiin vuoden aikana kaksi virkistysiltaa, kevätkauden päättäjäiset ja pikkujoulut. Vuoden aikana kokoonnuttiin kolme kertaa yhteisiin palavereihin, joissa keskusteltiin ajankohtaisista asioista kirpputorilla ja yhdistyksellä. Vapaaehtoisille järjestettiin myös turvallisuuskoulutus.

Ilonat on vapaaehtoisten ryhmä, jonka tarkoituksena on levittää tietoa yhdistyksen työstä ja koota varoja yhdistyksen toimintaan. Toimikuntaan kuului 13 vapaaehtoista. Ilonat osallistuivat syöpään sairastuneiden ja läheisten hyvinvointi-illan (30.8.) suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä Roosa nauha -päivän muotinäytökseen, joka järjestettiin 7.10.

Tapahtuma-avustajat ovat keikkaluontoisesti toimivia vapaaehtoisia, jotka toimivat tarpeellisina lisäkäsinä ja työntekijöiden pareina erilaisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä sekä lipaskeräjinä. Vapaaehtoiset olivat mukana Iloa vapaaehtoisuudesta -tapahtumassa Matkuksessa 5.3., Tuo tullessas ja vie mennessäs -tapahtumassa 27.8., syöpään sairastuneiden ja läheisten hyvinvointi-illassa Pilpalla 30.8., Roosa nauha -etkoilla 22.9. ja Roosa nauha -päivän tapahtumassa 7.10.

Ilonat, tapahtuma-avustajat sekä **paikallisosastojen vapaaehtoiset** osallistuivat Roosa nauha -kampanjaan lipaskeräyksillä ja Roosa nauha -myynneillä. Roosa nauhoja myytiin 4715 kappaletta. Lipaskeräyksen tuotto oli 6071,30 €.

Vapaaehtoisille järjestettiin vuoden päätteeksi yhteinen pikkujoulu, ruoan ja musiikin parissa.

5.2. Paikallisosastojen toiminta

Yhdistyksen 19 paikallisosastoa järjestivät virkistystoimintaa, kuten kerhoja, liikuntaa, luentoja ja retkiä, joissa syöpään sairastuneet ja heidän läheisensä pääsivät tapaamaan toisiaan. Toimintaa rahoitettiin esimerkiksi Roosa nauha - ja adressimyynnillä sekä järjestämällä myyjäisiä ja arvontaa.

Yhdistyksen paikallisosastoja ovat Iisalmi, Vieremä, Sonkajärvi, Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele, Kaavi, Rautavaara, Juankoski, Tuusniemi, Kuopio, Varkaus, Leppävirta, Suonenjoki, Lapinlahti, Siilinjärvi-Maaninka, Varpaisjärvi, Vehmersalmi ja Vesanto.

Paikallisosastojen johtokunnissa toimi yhteensä 173 vapaaehtoista.

Paikallisosastojen vapaaehtoisille järjestettiin vuoden aikana viisi Teams-tapaamista, jossa vaihdettiin kuulumisia ja kerrottiin ajankohtaisia asioita yhdistyksen toiminnasta. Osallistujia tapaamisissa yhteensä 72.

Paikallisosastojen vapaaehtoisten virkistys- ja koulutuspäiviä vietettiin Runnilla 16.-17.9. Osallistujia 71.

Paikallisosastojen järjestämiä kerhoja ja johtokunnan kokouksia oli yhteensä 319 kertaa, joissa osallistujia 2784.

Paikallisosastojen järjestämiä tapahtumia, kuten retkiä, luentoja, teatterimatkoja ja toritapahtumia, oli yhteensä 81, joissa osallistujia 2393.

6. TALOUDELLISTA TUKEA SYÖPÄÄN SAIRASTUNEILLE

6.1. Syöpää sairastavien lasten perheille

Pohjoissavolaiset perheet voivat saada avustusta lapsen syöpäsairaudesta aiheutuneisiin kustannuksiin Juho-Pekka Salorannan muistorahastosta. Avustuksen myöntää rahaston hoitokunta hakemuksen perusteella.

Syöpään sairastuneiden lasten perheitä avustettiin seuraavasti:

- alkuavustukset lapsen sairastuessa tai sairauden uusiessa á 400 €, yhteensä 8 kpl, 3200 €
- syöpäsairaudesta hoidosta aiheutuneet muut kulut
 - sairaalahoito- ja poliklinikkamaksut 2299,20 €
 - matka-avustukset 3453,20 €
 - pysäköinti 2117,9 €
 - hautausavustukset 800,00 €
- muut avustukset 4674,25 €

Avustuksia maksettiin yhteensä 16.544,55 €.

Rahasto omistaa Valkeisenkadulla huoneiston, jossa pitkistä matkasta syövän hoidossa olevien lasten perheet voivat yöpyä maksutta. Lisäksi perheiden on ollut mahdollista majoittua vuokralla olevaan asuntoon Mailatiellä. Yöpymisiä asuntoloissa oli 256 kpl, kun edellisenä vuonna yöpymisiä oli 340 kpl.

6.2. Syöpää sairastaville vähävaraisille ikääntyneille henkilöille

Erkki ja Maija Rytkösen rahasto tukee ikääntyneitä vähävaraisia Pohjois-Savossa asuvia syöpäpotilaita, jotka täyttävät seuraavat kriteerit

1) ikääntynyt

- 60 -vuotta täyttänyt

2) vähävarainen

- yksinasuvalle, jonka tulot ovat alle 15.000 € vuodessa ja
- puolison kanssa asuvalle, jonka tulot yhteensä ovat alle 25.000 € vuodessa

Kertomusvuonna avustuksen suuruus oli 300 € ja se myönnettiin 20 henkilölle (ed. vuonna 300 € ja 14 kpl). Sääntöjen mukaisesti lahjoitettiin 1106,28 € Kirkon Ulkomaanavun kautta Turvallisen koulunkäynnin mahdollistamiseen lapsille Kalobeyein pakolaisalueelle Keniaan. Tyttöjen koulunkäyntiä tuetaan esimerkiksi jakamalla terveysiteitä ja hygienia tuotteita.

6.3. Perheiden tuki

Rahaston hoitokunta tekee päätökset myös K.O. Kauppisen rahaston avustuksista. Rahastosta voi hakea kerran kalenterivuodessa harkinnanvaraista taloudellista tukea syöpää sairastava pienituloinen aikuinen, jolla on kotona asuvia lapsia. Kertomusvuonna perusavustus oli 300 € ja lapsikorotus 200 €/lapsi, kuitenkin lapsikorotus voi enimmillään olla 600 € eli yhteensä maksimimäärä on 900 €. Avustuksia myönnettiin 4 hakijalle yhteensä 3.200 €.

6.4. Syöpää sairastaville vähävaraisille aikuisille, jotka eivät ole ikääntyneitä

Sosiaalitoimikunta myönsi hakemuksesta avustuksia henkilöille, jotka eivät täyttäneet Erkki ja Maija Rytkösen rahaston kriteereitä ikänsä puolesta. Sosiaalitoimikunnalla on kuitenkin harkinnan mahdollisuus myöntää avustus henkilölle, jolla on siihen hälyttävä tarve. Avustuksia myönnettiin yhteensä 2400 €.

7. APURAHOJA TUTKIMUKSEEN JA OPINNÄYTETÖIHIN

7.1. Savon Syöpärahasto

Savon Syöpärahasto jakaa vuosittain apurahoja syöpätutkimukseen Pohjois-Savon alueella ja Itä-Suomen yliopistossa. Apurahat on tarkoitettu pääsääntöisesti väitöskirjatutkimusta tekeville tai väitelleille nuorille syöpätutkijoille.

Juhlavuonna apurahoja jaettiin 9 kpl ja jaettava summa oli yhteensä 51.000 €. Apurahojen jako tapahtui Savon Syöpärahaston 40-vuotisjuhlassa Kuopion Klubilla 30.11.

Savon Syöpärahaston myöntämät apurahat olivat seuraavat:

10.000 €, Hamid Behravan, Towards breast cancer prevention: Developing an intelligent model for breast cancer risk prediction

10.000 €, Kirsi Kainulainen, Pro-inflammatoristen makrofagien rooli syövän etenemisessä

5.000, Olli Lahtinen, Contrast enhanced ultrasound a novel technique in lymphatic imaging – A Prospective study

5.000 €, Jouni Härkönen, NRF2 geenimutaatiot veren solunulkoisessa DNA:ssa

5.000 €, Heikki Kyykallio, Hyaluronaanipintaisten solunulkoisten vesikkelien CD44-välitteinen kohdentaminen syöpiin

5.000 €, Sonja Koivukoski, Eturauhassyövän in vivo-menetelmäkehitys ja molekulaarinen analyysi

5.000 €, Sanni Moisio, Landscape of non-coding variants in acute lymphoblastic leukemia, and their relevance to therapy response

3.000 €, Aki Nykänen, Erityispiirteet rintasyövässä sekä rintasyövän diagnostiikassa itäsuomalaisessa väestössä

3.000 €, Ivanov Konstantin, Generalized latent representation of different types of acute lymphoblastic leukemia single cell multiomics data

7.2. Sirkku Heikkisen rahasto

Sirkku Heikkisen rahasto myöntää apurahoja ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon liittyviin opintoihin sisältyvän opinnäytetyön tekemiseen. Apurahat myönnetään pääsääntöisesti ylemmän tutkinnon opinnäytetöihin.

Ylempään ammattikorkeakoulun ja ammattikorkeakoulun opinnäytetöihin myönnettiin kaksi tutkimusapurahaa:

2.500 €, Johanna Kuisma, Sairaanhoidajien kokemuksia palliatiivisen sädehoidon osaamisestaan

600 €, Annu Kääriäinen ja Emma Jauhiainen, Harjoitusohjeet Syöpäyhdistys ry:n Hyvinvoinnin Olohuone Elonan kuntosalilaitteille

8. VIESTINTÄ

8.1. Sisältöstrategia

Yhdistyksen viestinnän tukena käytettiin sisältöstrategiaa. Sisältöstrategia ohjasi viestinnän päivittäistä tekemistä auttamalla tekemään sisältöihin liittyviä valintoja. Sen avulla tehtiin kohderyhmille kiinnostavia sisältöjä, jotka tähtäsivät mahdollisimman suureen vaikuttavuuteen. Yhdistyksen sisältöstrategia oli myös linjassa Syöpäjärjestöjen strategian, viestintäohjelman ja sisältöstrategian kanssa ja siten mahdollisti yhtenäisen viestinnän tekemisen ja suuremman vaikuttavuuden. Tavoitteena oli luoda sisältöä, joka oli yhteisten linjaustemme mukaista, mutta myös merkityksellistä niin sisältöjen tekijöille kuin eri kuluttajaryhmille.

Yhdistyksen keskeisimmät kohderyhmät sisällöntuotannon kannalta olivat:

- Sairastuneet ja läheiset
 - Yhdistys oli helposti lähestyttävä, myötäelävä ja luotettava alueellinen palveluntarjoaja. Sairastuneille ja heidän läheisilleen kohdistetut sisällöt auttoivat elämään sairauden kanssa ja ohjasivat tukipalvelujen pariin matalalla kynnyksellä.
- Suuri yleisö
 - Yhdistys houkutteli sisältöjen pariin kaikenlaisia ihmisiä, joille syöpä ei ole läheinen asia. Tavoitteena oli syövän ehkäisy sekä tietoisuuden levittäminen yhdistyksen olemassaolosta, syövästä ylipäänsä sairautena ja syövän hoidosta erityisesti Pohjois-Savon alueella sekä syöpätutkimuksen merkityksestä ja lahjoitus- sekä vapaaehtoisuushaasteista.
- Terveystieteiden ammattilaiset
 - Terveystieteiden kumppanina yhdistys pystyi osaltaan varmistamaan, että syöpään sairastuneet ja läheiset saivat tarvitsemaansa tukea sairauden kanssa elämiseen; Kun terveystieteiden ammattilaiset tuntevat yhdistyksen ja sen tarjoamat palvelut, he ohjaavat potilaita niiden pariin.

8.2. Viestintäkanavat

Tärkein viestintäkanavamme oli yhdistyksen kotisivut, josta löytyy ajankohtaisin tieto toiminnastamme. Yhdistys viesti aktiivisesti sosiaalisen median alustoilla

- Facebook 1270 seuraajaa, [facebook.com/pohjoissavonsyopayhdistys](https://www.facebook.com/pohjoissavonsyopayhdistys)
- Instagram 660 seuraajaa, [instagram.com/pohjois_savon_syopayhdistys](https://www.instagram.com/pohjois_savon_syopayhdistys)

Myös Aarre kirpparilla oli omat Facebook-sivut, 175 seuraajaa, [facebook.com/aarrekirppari](https://www.facebook.com/aarrekirppari) (seuraajat vuoden lopussa)

Julistemainokset löytyivät toimistomme infoseinältä ja asiakkaille oli tarjolla esitteitä. Mainoksia ja esitteitä toimitettiin myös terveystieteiden yksiköihin. Ryhmistä ja muista tapahtumista ilmoitettiin osittain myös paikallisessa lehdissä.

Yhdistys julkaisi neljä sähköistä uutiskirjettä. Uutiskirjeen pystyi kuka tahansa tilaamaan yhdistyksen kotisivuilta: www.pohjois-savonsyopayhdistys.fi/tilaan-uutiskirjeen/. Kirje lähetettiin myös sähköpostinsa ilmoittaneille jäsenille, vapaaehtoisille ja sidosryhmille.

LIITTEET

Liite 1. Tuloslaskelma

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Varsinainen toiminta		
Tuotot		
Varsinainen toiminta	336 758,42	251 053,99
Kulut		
Henkilöstökulut	-324 417,59	-394 918,26
Poistot	-1 216,57	-1 431,25
Muut kulut	<u>-377 806,39</u>	<u>-318 770,16</u>
	-703 440,55	-715 119,67
Tuotto-/Kulujäämä	-366 682,13	-464 065,68
Varainhankinta		
Tuotot	464 282,09	779 875,37
Kulut	<u>-147 340,80</u>	<u>-44 894,86</u>
	316 941,29	734 980,51
Tuotto-/Kulujäämä	-49 740,84	270 914,83
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	163 619,27	149 502,70
Kulut	<u>-117 582,27</u>	<u>-89 486,07</u>
	46 037,00	60 016,63
Tuotto-/Kulujäämä	-3 703,84	330 931,46
Avustukset	5 850,00	6 350,00
Tilikauden tulos	2 146,16	337 281,46
Tilinpäätössierrot		
Siirrot rahastoihin	110 353,28	-219 226,28
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>112 499,44</u>	<u>118 055,18</u>

LIITTEET

Liite 2. Tase

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry

TASE	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	4 466,41	4 842,84
Sijoitukset	1 811 839,45	1 768 111,91
	<u>1 816 305,86</u>	<u>1 772 954,75</u>
OMAKATTEISET RAHASTOT		
Omakatteiset rahastot	1 731 973,92	1 616 471,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	25 228,66	27 074,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	102 170,14	25 032,60
Rahat ja pankkisaamiset	693 340,50	835 242,51
Vastaavaa yhteensä	<u><u>4 369 019,08</u></u>	<u><u>4 276 775,04</u></u>
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Omakatteiset rahastot	1 556 812,76	1 622 051,97
Muut sidotut rahastot	1 927 511,47	1 972 625,54
Muu oma pääoma	123 143,64	171 331,33
Ed. tilikausien ylijäämä-(alij.)	464 458,14	298 215,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	112 499,44	118 055,18
	<u>4 184 425,45</u>	<u>4 182 279,29</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot		7 385,00
Lyhytaikainen		
Ennakkomaksut	16 032,26	8 070,00
Siirtovelat	113 958,86	54 804,50
Muut lyhytaikaiset velat	<u>54 602,51</u>	<u>24 236,25</u>
	184 593,63	87 110,75
Vastattavaa yhteensä	<u><u>4 369 019,08</u></u>	<u><u>4 276 775,04</u></u>

YHTEYSTIEDOT

Toimisto

Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio
ma-to klo 9 – 15

puh. 017 580 1801
toimisto@pohjois-savonsyopayhdistys.fi

Aarre Kirppari

Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio
ma-to klo 10-15

Verkkosivuiltamme:
www.pohjois-savonsyopayhdistys.fi
löydät ajankohtaista tietoa toiminnasta ja henkilökunnan yhteystiedot.

Tapahtumia voi seurata Facebookissa:
<https://www.facebook.com/pohjoissavonsyopayhdistys/>

tai Instagramissa @pohjois_savon_syopayhdistys

